

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců JUDr. Václava Štencla, MA, a Mgr. Jana Jirásky, Ph.D., v právní věci

žalobců: a) Ing. J. D.
 b) P. D.
 oba bytem X
 oba zastoupeni JUDr. Kateřinou Husákovou, advokátkou
 sídlem Dvořákova 10, Znojmo

proti
žalovanému: **Městský úřad Znojmo**
 sídlem Obroková 1/12, Znojmo

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat ve vstupu zaměstnance žalovaného na pozemek žalobců p. č. X v k. ú. X dne 17. 1. 2023,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci a) se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Krajského soudu v Brně do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Žalobce a) se vyzývá, aby ve lhůtě 10 dnů od doručení tohoto usnesení sdělil soudu číslo bankovního účtu, na nějž má být soudní poplatek vrácen.
- IV. Žalobkyni b) se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Krajského soudu v Brně do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Žalobkyně b) se vyzývá, aby ve lhůtě 10 dnů od doručení tohoto usnesení sdělila soudu číslo bankovního účtu, na nějž má být soudní poplatek vrácen.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou ke zdejšímu soudu se žalobci domáhali ochrany před nezákonným zásahem žalovaného; ten měl spočívat ve vstupu zaměstnance žalovaného na pozemek žalobců p. č. X v k. ú. X dne 17. 1. 2023.
2. Nezákonnost tvrzeného zásahu žalobci spatřovali v porušení § 172 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), dle kterého může oprávněná úřední osoba v případě bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat, které nastalo v souvislosti s přípravou a prováděním neodkladného odstranění stavby, nutných zabezpečovacích prací nebo vyklizení stavby ve veřejném zájmu, vstoupit na

pozemek, stavbu a do stavby i bez vědomí jejich vlastníka. O tom musí vlastníka bez zbytečného odkladu informovat a uvést důvody, které k tomu vedly.

3. Dle žalobců přitom oprávněná úřední osoba vstoupila na pozemek bez jejich vědomí, přičemž pro takový postup nebyly splněny podmínky podle uvedeného ustanovení. Podle žalobců se tak mělo stát dne 17. 1. 2023. Jsou to žalobci, kdo jsou povinni v žalobě definovat nezákonný zásah, a proto zdejší soud nevyjasňoval, zda ke vstupu zaměstnance žalovaného na pozemky žalobců došlo ve skutečnosti dne 12. 1. 2023, jak namítá žalovaný.
4. Zdejší soud se primárně zabýval otázkou včasnosti podané žaloby.
5. Podle § 84 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále jen „s. ř. s.“/, žaloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo. Zmeškání lhůty nelze prominout.
6. Judikatura správních soudů rozlišuje zásahy trvající a jednorázové, případně jednorázové s trvajícím důsledkem, které však nejsou z hlediska běhu lhůt samostatnou třetí kategorií. Od povahy těchto zásahů se odvíjí lhůta pro podání žaloby. Je-li zásah jednorázový, počne objektivní lhůta pro podání žaloby běžet právě tímto zásahem – konkrétně stanoveným okamžikem, kdy k zásahu došlo. Subjektivní lhůta se odvíjí od okamžiku, kdy se do sféry žalobce dostaly potřebné informace o existenci tohoto zásahu do jeho práv a jeho původci. Je-li však zásah trvající, nemůže po dobu jeho trvání objektivní ani subjektivní lhůta k podání žaloby uplynout; v takovém případě totiž zásah nebyl ukončen, dochází k němu každý den znovu. Subjektivní lhůta k podání žaloby tak konsekventně začíná běžet každý den znovu, neboť o neukončeném trvajícím zásahu se jednotlivec „dozvídá“ každým dalším dnem až do ukončení takového zásahu.
7. Trvajícím zásahem je například zásah spočívající v nevydání regulačního plánu, vedení daňové kontroly, která dosud nebyla ukončena, zveřejnění osobních údajů v databázi judikatury, nebo evidence daňového nedoplatku. Oproti tomu mezi zásahy jednorázové patří například výzva k odstranění reklamního zařízení. Typickou vlastností zásahů trvajících je, že jejich intenzita v čase stoupá; čím delší zásah je, tím se zvyšuje i jeho intenzita, přičemž v některých případech může adresát veřejné správy pociťovat, že jde o zásah do jeho práv až po uplynutí určité doby, po kterou zásah trvá.
8. Dle zdejšího soudu se v posuzované věci jedná o zásah jednorázový, a to bez trvajících důsledků, tedy zásah ukončený, srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 11. 10. 2018, č. j. 45 A 15/2016 – 88. Žalobci specifikovali konkrétní den, kdy mělo k zásahu dojít. Samotný zásah měl spočívat v neoprávněném vstupu oprávněné úřední osoby, a tím mělo dojít k neoprávněnému zásahu do vlastnického práva žalobců. Intenzita zásahu tak v zásadě pominula v okamžiku, kdy úřední osoba pozemek žalobců opustila.
9. Průběh vstupu úřední osoby na pozemek popsali žalobci prostřednictvím písemného prohlášení D. Ř., který měl v tu dobu na místě pracovat na opravě vodovodu. Dle tohoto prohlášení pan B. (zaměstnanec žalovaného) vstoupil dne 17. 1. 2023 přibližně v 9 hodin na pozemek žalobců, aniž by se představil a legitimoval. Dále se pracovníků ptal (zjednodušeně řečeno), co na místě dělají. Poté co mu to bylo vysvětleno, uvedl, že je třeba z důvodu ochrany zdraví provést okamžitou výměnu potrubí, a že věc tedy nebude dále řešit.
10. Ze samotné žaloby nevyplývá, kdy se do sféry žalobců dostaly potřebné informace o existenci tohoto zásahu do jejich práv a jeho původci (žalobci se k tomuto žádným způsobem

nevyjadřují). Nicméně žalovaný zdejšímu soudu jako přílohu svého vyjádření k žalobě doručil mj. podání žalobce a) doručené žalovanému prostřednictvím elektronické podatelny ze dne 18. 1. 2023, ve kterém je mj. uvedeno, že „vzhledem k tomu, že se jednalo o reakce ze dne 17. 1. 2023, reaguji na Vaše rozhodnutí. (žalobce má na mysli předběžné stavební povolení ze dne 17. 1. 2023, č. j. MUZN 11928/2023, pozn. zdejšího soudu) 1) Na základě čeho zástupce odboru výstavby vnikl do prostoru mé nemovitosti, aniž by měl můj souhlas a povolení.“

11. I přes ne zcela jasnou srozumitelnost celého podání žalobce a) včetně citované pasáže, má zdejší soud za to, že žalobce měl pod bodem 1) podání na mysli právě v nyní posuzované věci tvrzený zásah. O tom ostatně také svědčí to, že celé podání je označeno jako „Stížnost na p. B.“. Dle podané žaloby to měl být přitom právě pan B., který v rozporu se zákonem vstoupil na pozemek žalobců.
12. Zdejší soud si je vědom toho, že včasnost žaloby je nutné posoudit vzhledem ke každému ze žalobců zvlášť. Přestože uvedené podání k žalovanému učinil pouze žalobce a) prostřednictvím své datové schránky, nemá zdejší soud pochybnosti o tom, že potřebné informace se v obdobnou dobu, tj. nejpozději dne 18. 1. 2023, dostaly rovněž do sféry žalobkyně b). Žalobce a) a žalobkyně b) jsou manželé, mají shodné trvalé bydliště, pozemek, na kterém mělo k nezákonnému zásahu dojít, je v režimu společného jmění manželů, rovněž byli oba účastníky „řízení“ o vydání předběžného stavebního povolení. Lhůta k podání žaloby tak žalobcům počala běžet dne 18. 1. 2023 a uplynula v pondělí 20. 3. 2023. Žaloba byla ke zdejšímu soudu podána až dne 19. 4. 2023. Žaloba byla tedy podána po uplynutí subjektivní dvouměsíční lhůty, a je tak zjevně opožděná.
13. Na tomto závěru nic nezměnilo ani podání žalobců ze dne 23. 5. 2023, ve kterém se již k otázce, kdy získali o zásahu potřebné informace, vyjádřili. Žalobci vymezili tento jeden argument: žalobci měli „kompletní“ informace o skutkovém ději a jeho původci až po přečtení prohlášení D. Ř. (ze dne 21. 2. 2023). Zdejší soud se však s touto argumentací nemůže ztotožnit. Žalobci ve svém podání nijak nereagují na argumentaci žalovaného opřenou o „stížnost žalobce a) na pana B.“. Jak z výše uvedeného vyplývá, žalobce a) měl dne 18. 1. 2023 kompletní informace o skutkovém ději (dle textu stížnosti – vniknutí do prostoru nemovitosti žalobců bez povolení a souhlasu) i o jeho původci (ještě jednou zdejší soud uvádí, že podání bylo označeno jako „Stížnost na p. B.“).
14. Není tak možné přistoupit na argumentaci, že žalobce a) měl potřebné informace až poté, co si prohlášení přečetl. D. Ř. jistě neučinil dané prohlášení v písemné formě jen proto, aby žalobci pochopili, co se vlastně stalo (bezpochyby se nejedná o natolik složitý skutkový děj). K tomu by tedy postačovalo ústní předání informace. Žalobci nadto ve svém podání uvedli, že D. Ř. učinil prohlášení na žádost žalobce a). Záměr žalobce a) tak nejpravděpodobněji spočíval v tom, aby si zajistil důkaz pro případné spory (ať již před stavebním úřadem či správním soudem).
15. Co se týče žalobkyně b), setrvává zdejší soud na závěru, že kompletní informace o skutkovém ději i o jeho původci získala v obdobnou dobu jako žalobce a). Zdejší soud nemůže přistoupit na verzi „příběhu“, podle které žalobkyně b) získala potřebné informace až po přečtení prohlášení D. Ř. Zdejší soud nevěří tomu, že žalobce a) žalobkyni b) (svoji manželku) informoval o údajném nezákonném vniknutí zaměstnance žalovaného na jejich společný pozemek až po více než dvou měsících, tj. až poté, co se žalobce a) o zásahu od D. Ř. dozvěděl, podal na postup zaměstnance stavebního úřadu stížnost a rozhodl se, že požádá D. Ř. o učinění písemného prohlášení o celém skutkovém ději. Takový skutkový příběh je

podle zdejšího soudu bez dalšího vyloučený. Žalobci přitom žádné okolnosti, které by mu dodávaly alespoň náznak hodnověrnosti, neuvedli.

16. Prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby s. ř. s. neumožňuje, proto zdejšímu soudu nezbylo, než žalobu bez dalšího podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítnout jako opožděnou
17. Pro úplnost zdejší soud ještě dodává, že argumentace žalobců, že z dodatečného stavebního povolení vyplývá, že daný zásah byl nezákonný, by jistě při věcném přezkumu zásahové žaloby mohla být relevantní. Nicméně je nutné uvést, že zdejší soud by se nemohl zabývat namítanou nezákonností samotného dodatečného stavební povolení. Žalobci proti takovému rozhodnutí mohou, resp. mohli podat odvolání, viz § 177 odst. 6 stavebního zákona.
18. Byla-li žaloba odmítnuta, žádný z účastníků nemá podle § 60 odst. 3 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení.
19. Podle § 10 odst. 3 poslední věta zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, bude po právní moci tohoto usnesení žalobcům vrácen zaplacený soudní poplatek na účet, který sdělí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. 6. 2023

Petr Šebek v. r.
předseda senátu